

Raadsvoorstel

2024-306

Afdeling

Toezicht Veiligheid en
Leefbaarheid

E-mailadres opsteller r.scholten@nieuwegein.nl

Portefeuillehouder Marijke van Beukering-
Huijbregts

Onderwerp

Integraal veiligheidsplan 2025-2028 en uitvoeringsplan 2025-2026

Gevraagd besluit

1. Het Integraal Veiligheidsplan 2025-2028 gemeente Nieuwegein vast te stellen. Met daarin als belangrijkste aandachtspunten:
 - a. Georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit
 - b. Jonge Aanwas & Doorgroeiers
 - c. Digitale veiligheid en cybercrime
 - d. Maatschappelijke onrust

Inleiding

Elke vier jaar stelt de gemeente een nieuw Integraal Veiligheidsplan (IVP) vast om daarmee de koers van het veiligheidsbeleid voor de komende jaren te bepalen. Het huidige IVP kent een looptijd van 2020-2024. Om de uitvoering van het IVP vorm te geven wordt tweejaarlijks een bijbehorend uitvoeringsplan (UVP) opgesteld.

Wat eraan voorafging

Om tot een nieuw IVP en UVP te komen is op 13 december 2023, middels een informatieve brief, gestart met het informeren van de gemeenteraad over het proces van totstandkoming van het IVP en UVP. Vervolgens is de veiligheidsanalyse 2020-2023 opgesteld en gepresenteerd aan de gemeenteraad op 11 april 2024. De veiligheidsanalyse bestaat uit verschillende onderdelen: het bevat een veiligheidsbeeld van Nieuwegein gebaseerd op veiligheidscijfers, inzichten van bewoners (opgehaald door middel van straatinterviews, de sociale kracht monitor en het leefbaarheids- en veiligheidsrapport), inzichten van lokale professionals, een terugblik op het IVP 2020-2024 en een trendinventarisatie. Deze analyse heeft als basis gediend voor de prioriteiten in het IVP 2025-2028.

Gewenst effect

Nieuwegein is een veilige gemeente waarin we samen met ketenpartners, inwoners en ondernemers weerbaar zijn tegen dreigingen en criminaliteit, zowel in de fysieke omgeving als digitaal. Gemeente, ketenpartners, inwoners en ondernemers werken hierin goed samen, versterken elkaar en dragen samen de verantwoordelijkheid.

Argumenten

- 1.1 *De thema's 'Georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit', 'Jonge Aanwas & Doorgroeiers' en 'Digitale veiligheid en cybercrime' zijn complexe en snel ontwikkelende veiligheidsvraagstukken waardoor het van belang is om deze thema's wederom als prioriteit op te nemen binnen het IVP.*

Op elk van deze drie thema's is de aanpak de afgelopen vier jaar versterkt, en zijn er resultaten behaald. Alle drie de thema's zijn echter complex; de problematiek ontwikkelt zich snel en past zich voortdurend aan op digitale en maatschappelijke ontwikkelingen en op de aanpak vanuit (lokale) overheid, politie en partners. Ook regionaal en landelijk worden deze thema's gezien als grote bedreigingen voor de veiligheid en leefbaarheid in Nederland. Het blijft dus zeer belangrijk om de geprioriteerde inzet op deze thema's lokaal te continueren en te versterken.

- 1.2 *In de afgelopen jaren is er vaker sprake geweest van onrust binnen de samenleving waardoor het van belang is om het thema 'Maatschappelijke onrust' als nieuwe prioriteit op te nemen binnen het IVP.*

Voorbeelden van maatschappelijke onrust die zich de afgelopen jaren in Nieuwegein voordeden, zijn boerenprotesten bij distributiecentra en lockdowns tijdens de coronapandemie. Hoewel het kritisch kunnen uiten van een mening of het opkomen voor je eigen of andermans belang juist veel voor een samenleving kan betekenen, is het wel van belang dat dit binnen de grenzen van de wet en op een veilige wijze gebeurt. Hierdoor is het in de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden, dat de gemeente samen met haar partners en inwoners zich inzet op het voorkomen en beperken van de maatschappelijke onrust. Hoewel maatschappelijke onrust geen aparte prioriteit had in het vorige IVP, bleek daar wel inzet op nodig. Daarom is het van belang om maatschappelijke onrust op te nemen als nieuwe prioriteit binnen het IVP.

- 1.3 *De gekozen prioriteiten sluiten aan bij de regionale prioriteiten die zijn vastgesteld in de regionale veiligheidsstrategie 2023-2026.*

Belangrijke veiligheidspartners als politie en OM zijn regionaal georganiseerd en hebben aan deze prioriteiten hun commitment gegeven. Jonge Aanwas & Doorgroeiers is apart als prioriteit benoemd en is niet opgenomen bij de prioriteit ondermijning, omdat we de aanpak daarvan zo belangrijk vinden. Jeugd in Nieuwegein verdient perspectief. We willen voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden of hierin doorgroeien.

1.4 In een veranderende wereld is het nodig om elke vier jaar de plannen te herijken.

Om aan te sluiten bij lokale en regionale trends en ontwikkelingen is het nodig om elke vier jaar te bepalen wat de koers voor het veiligheidsbeleid is. Het Integraal Veiligheidsplan is een document op hoofdlijnen. In de tweejaarlijkse uitvoeringsplannen en bijbehorende jaarlijkse uitvoeringsrapportages komen concrete acties aan bod. Dat biedt de mogelijkheid om flexibel te zijn.

1.5 De voorgestelde prioriteiten worden door inwoners en partners herkend.

Voorafgaand aan het opstellen van het IVP zijn er in samenwerking met wijkcoördinatoren, wijkboa's en wijkagenten in verschillende buurten op straat gesprekken met buurtbewoners geweest over de veiligheid in Nieuwegein. Daarnaast is er om de subjectieve veiligheid in kaart te brengen gebruik gemaakt van de uitkomsten van het rapport leefbaarheid en veiligheid en van de sociale kracht monitor. Ook zijn partners op verschillende manieren betrokken bij het vormgeven van het IVP en UVP, bijvoorbeeld middels enquêtes en themasessies. Mede op basis van de opgehaalde informatie van de inwoners en partners kan geconcludeerd worden dat de zorgen over maatschappelijke onrust toenemen en de zorgen over de andere geprioriteerde veiligheidsvraagstukken aanhouden.

1.6 Om complexe veiligheidsvraagstukken op een duurzame wijze aan te kunnen pakken is er prioritering nodig.

Veel veiligheidsvraagstukken zijn zeer complex en ontwikkelen zich snel. Deze problemen zijn vaak in de jaren opgebouwd, gaan samen met veel onderliggende problemen en passen zich voortdurend aan op basis van de aanpak die gevoerd wordt. Vaak is het dus niet mogelijk om deze problemen op de korte termijn grondig aan te pakken. Om deze complexe vraagstukken wel grondig aan te kunnen pakken is er een duurzame aanpak met focus nodig. Om deze reden is het van belang om duidelijke kaders te stellen en daarbij vast te stellen welke veiligheidsvraagstukken binnen de gehele veiligheidsaanpak prioriteit hebben.

1.7 Een gemeentelijk integraal veiligheidsplan is een vereiste volgens de Politiewet artikel 38b.

In de Politiewet is opgenomen dat de gemeenteraad tenminste eenmaal in de vier jaar de ambities vast stelt op het terrein van integrale veiligheid.

Kanttekeningen

1.1 Voor het halen van de gestelde ambities in het IVP en de bijbehorende activiteiten in het UVP zijn we mede afhankelijk van de inspanningen van onze partners.

Naast dat we onze eigen inzet leveren is het van belang dat onze partners ook hun bijdrage leveren. Als partners bijvoorbeeld geen menskracht kunnen leveren voor het uitvoeren van gezamenlijke activiteiten dan kan dat impact hebben op in hoeverre ambities en de bijbehorende activiteiten behaald kunnen worden en kan er mogelijk bijsturing nodig zijn. Daarentegen hebben belangrijke veiligheidspartners als politie en OM toegezegd zich in te spannen

voor de aanpak van deze prioriteiten, zoals vastgesteld in de regionale veiligheidsstrategie 2023-2026. Daarnaast zijn de partners voorafgaand, tijdens en na het opstellen van het IVP en UVP meermaals op verschillende wijze betrokken om onder andere op te halen wat op uitvoeringsniveau voor de partners van belang en haalbaar is en waar we elkaar moeten helpen. De voortgang van het uitvoeringsplan wordt halfjaarlijks in de lokale driehoek (overleg tussen de burgemeester, politiechefs en de officier van justitie) besproken, zodat gezamenlijk in kaart gebracht kan worden wat de sterke punten van de aanpak zijn en wat er verbeterd of aangepast dient te worden. Per prioriteit en reguliere werkzaamheid vinden op uitvoerend niveau ook veelvuldig voortgangsgesprekken met de interne en externe partners plaats. Op deze wijze houden we onze partners betrokken bij de uitvoering van het integraal veiligheidsplan en houden we gezamenlijk de focus op de duurzame aanpak.

1.2 De voorgestelde prioriteiten, ambities en activiteiten zijn moeilijker in cijfers uit te drukken.

De voorgestelde prioriteiten, ambities en activiteiten zijn hoofdzakelijk kwalitatief van aard. Bij de aanpak van complexe veiligheidsvraagstukken als ondermijning en Jonge Aanwas is het vaak niet mogelijk om op kwantitatieve wijze prioriteiten, ambities en activiteiten vorm te geven en de voortgang, effecten en resultaten hiervan op een kwantitatieve wijze te meten. Bij de aanpak van deze complexe veiligheidsvraagstukken is de gemeenschappelijke inspanningsverplichting van groot belang. Met politie is bijvoorbeeld afgesproken dat we jaarlijks minimaal twee integrale controles uitvoeren. Het aantal staat echter niet centraal, maar het gaat erom dat we met de uitvoering van deze activiteiten resultaat bereiken door beter inzicht te krijgen of concreet casuïstiek aan te pakken. Door middel van uitgebreide kwalitatieve UVP-voortgangsrapportages monitoren we de veiligheidsaanpak. Hiermee maken we het mogelijk om behaalde successen in kaart te brengen, de aanpak bij te sturen en te verbeteren. Bij het in kaart brengen van de voortgang worden, evenals bij het opstellen van het IVP en UVP, de partners veelvuldig betrokken. De voortgangsrapportages worden halfjaarlijks met de burgemeester, politie en OM besproken en jaarlijks ter informatie met de gemeenteraad gedeeld.

Financiële aspecten

De vaststelling van het integraal veiligheidsplan heeft geen directe financiële gevolgen. De uitvoering vindt plaats met de middelen die voor veiligheid zijn opgenomen in de programmabegroting 2025-2028 van de gemeente Nieuwegein onder het onderdeel Veiligheid binnen het programmaplan Leefomgeving en Veiligheid.

Communicatie aspecten

Na vaststelling van het nieuwe IVP wordt een nieuwsbericht opgesteld en geplaatst op onze website en gemeentepagina. Ook wordt er een persbericht verstuurd aan lokale media met daarbij de uitnodiging om met de burgemeester in gesprek te gaan over de inhoud. De beleidsstukken worden

ook gepubliceerd op de gemeentepagina van overheid.nl. In het uitvoeringsprogramma is communicatie als apart hoofdstuk opgenomen met daarin aandacht om op een passende wijze inwoners bij de aanpak te betrekken.

Uitvoering

In het UVP 2025-2026 is nader uitgewerkt welke inspanningen en acties in samenwerking met welke specifieke partijen er nodig zijn om de ambities van het IVP te realiseren. Middels een jaarlijkse UVP-voortgangsrapportage wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering. Voor de periode 2027-2028 wordt het UVP eind 2026 vastgesteld, zodat waar nodig de koers van de uitvoering van het veiligheidsbeleid bijgesteld kan worden. Bijsturing van de uitvoering van het gemeentelijke veiligheidsbeleid is bovendien altijd een optie wanneer er zich onverwachte en/of acute veiligheidsvraagstukken voordoen. Zo blijven we flexibel om in te spelen op een snel veranderende wereld. Bij deze afweging spelen de beschikbare middelen, de doorlooptijd, het gewenste kwaliteitsniveau en de urgentie vanuit de samenleving en het bestuur een belangrijke rol.

Bijlagen

- Integraal Veiligheidsplan gemeente Nieuwegein 2025-2028
- Uitvoeringsplan Integraal Veiligheidsplan 2025-2026
- Veiligheidsanalyse 2020-2023
- EenheidsOndermijningsBeeld (publieksversie)
- Informatieve brief aan de raad startnotitie IVP (13-12-2024)
- Raadsbesluit Integraal Veiligheidsplan 2025-2028
- B_W voorstel Integraal Veiligheidsplan 2025-2028

burgemeester en wethouders,

Ellie Liebregts
secretaris

Marijke van Beukering-Huijbregts
burgemeester